

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.4.2017.HCh

Warszawa 22 lutego 2017 r.

**Pani
Magdalena Rogalska - Kusarek
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Markach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 2 do 7 lutego 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej.

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionej kadry, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz sposób kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt w dps z uwzględnieniem działań podejmowanych w celu ustalenia możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 07.02.2017 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na dzień kontroli w Ośrodku pracownicy socjalni zatrudnieni byli w liczbie 8 etatów. Podczas kontroli ustalono, że teren Miasta Marki zamieszkuje 29 771 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2016r.). Na jeden etat pracownika socjalnego przypada zatem około 3 714 mieszkańców Gminy oraz średnio 85 środowisk objętych pomocą.

W związku z powyższym Ośrodek nie spełnia wymogów zatrudnienia wskazanych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk.

W czasie kontroli stwierdzono, że spełnia Pani wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca o pomocy

społecznej, posiadając wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej, ukończone studia wyższe oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Skontrolowani pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu na podstawie art. 116 ust. 1 oraz art. 156 ustawy o pomocy społecznej.

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się w kontrolowanym okresie na wniosek strony. Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców każdorazowo sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Ponadto Ośrodek przestrzegał zapisów art. 107 ust. 4 w zakresie obowiązku przeprowadzania aktualizacji wywiadu środowiskowego z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Do wywiadów środowiskowych dołączano niezbędne dokumenty, m. in. z ZUS, KRUS dotyczące ewentualnych uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno-rentowego oraz oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z zapisami art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej. Przeprowadzono również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców.

W zakresie dokumentowania pracy socjalnej zauważyć należy, iż była ona wpisywana w aktach osób korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka. Wybrana próba pokazała, iż w zdecydowanej większości przypadków pracownicy socjalni w sposób właściwy odnotowywali działania z zakresu pracy socjalnej. Zwrócono jednak uwagę, umieszczanie w opisie pracy socjalnej wpisów, które jej nie stanowią np.: *aktualizacja wywiadu środowiskowego, plan pomocy*.

Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy wskazane w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. Wszystkie decyzje wydano w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 k.p.a. Prawidłowo oznaczony był organ wydający, wskazana była podstawa prawna, rozstrzygnięcie, indywidualne uzasadnienie, pouczenie. W dokumentacji stwierdzono potwierdzenia odbioru każdej z wydanych przez OPS decyzji administracyjnej.

Zasiłki przyznawane były w prawidłowej wysokości i odpowiedni okres czasu, bezterminowo lub na okres obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Kierowanie do domów pomocy społecznej odbywa się na podstawie wniosków osób ubiegających się o tę formę pomocy. Przy wyborze typu domów Ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca jego zamieszkania i możliwy termin umieszczenia. Ośrodek prawidłowo kompletował dokumentację

stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy, sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Ponadto zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej prawidłowo ustalano odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, a wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy określone w kpa.

We wszystkich sprawach Ośrodek kierował osoby wymagające tej formy wsparcia wyłącznie do domów pomocy społecznej, nie zaś do prywatnych placówek opiekuńczych.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ośrodek na dzień kontroli nie spełniał ustawowego wymogu zatrudnienia wskazanego art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk objętych pomocą w formie pracy socjalnej.
2. W sprawie zasiłku stałego przyznanego decyzją *Nr 8210/10/13 z 23.01.2013r.* i uchylonego decyzją *Nr 4200.37.2016 z 29.04.2016r.*, Ośrodek przyznał, a następnie pozbawił osobę zasiłku stałego mimo, iż nie zmieniły się przepisy prawa, sytuacja dochodowa i osobista świadczeniobiorcy. Przez cały okres pobierania przyznanego decyzją zasiłku stałego rodzina zamieszkiwała w mieszkaniu będącym własnością córki klienta, która opłacała wszystkie świadczenia związane z utrzymaniem własnego mieszkania i nie dochodziła tych kosztów od rodziny klienta. Do kwietnia 2016 r. Ośrodek nie wliczał do dochodu rodziny opłat mieszkaniowych ponoszonych przez córkę. Po wywiadzie przeprowadzonym *18.04.2016r.*, gdy nie wyszły na jaw żadne dodatkowe okoliczności w sprawie, Ośrodek uznał, iż dotychczas opłacany przez córkę czynsz stanowi dochód rodziny. W tej sytuacji, po jego doliczeniu do innych składników dochodu, Ośrodek uchylił decyzję przyznającą zasiłek stały.
3. Decyzją *Nr 4200.50.2016 z 14.06.2016r.* zmieniono decyzję *Nr 4200.18.2016 z 19.02.2016r.* w części dotyczącej wysokości zasiłku stałego, zmieniając (pomniejszając) jego wysokość od 01.06.2016 r. zamiast od 01.07.2016 r. W tym przypadku zastosowanie powinien mieć art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Stosownie do przywołanego artykułu, w przypadku zwiększenia bądź zmniejszenia dochodu mającego wpływ na wysokość przyznanego świadczenia należy zmienić decyzję i wysokość przyznanego świadczenia od miesiąca następującego po tym, w którym zmiany nastąpiły. Zatem uzyskanie dochodu w czerwcu 2016 r. ma wpływ na wysokość przyznanego świadczenia dopiero od lipca 2016 r.

Zespół kontrolujący zwrócił ponadto uwagę na fakt, iż dokumenty w aktach poszczególnych klientów nie były ponumerowane.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zapewnić prawidłową organizację pracy Ośrodka poprzez zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z normami określonymi w art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.
2. Na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 106 ust.5 ustawy o pomocy społecznej wystąpić do właściwego samorządowego kolegium odwoławczego w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji **Nr 4200.37.2016 z 29.04.2016r.** w przedmiocie uchylecia zasiłku stałego. Niezwłocznie po otrzymaniu rozstrzygnięcia przez samorządowe kolegium odwoławcze podjąć wskazane działania i poinformować tutaj. Wydział przesyłając pełną dokumentację w sprawie (decyzje SKO i Ośrodka, dokumenty dotyczące prowadzonego postępowania).
3. Na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej wystąpić do właściwego samorządowego kolegium odwoławczego w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji **Nr 4200.50.2016 z 14.06.2016r.** w przedmiocie zmiany wysokości zasiłku stałego od 01.06.2017r. Niezwłocznie po otrzymaniu rozstrzygnięcia przez samorządowe kolegium odwoławcze podjąć wskazane działania i poinformować tutaj. Wydział przesyłając pełną dokumentację w sprawie (decyzje SKO i Ośrodka, dokumenty dotyczące prowadzonego postępowania).

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ***kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.***

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Marcin Wodziński
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Jacek Orych
Burmistrz Miasta Marki